

Kristin Harmel

Als we elkaar terugzien

*Een geheim uit de Tweede Wereldoorlog zet Emily aan tot een
speurtocht naar de waarheid over haar familie*

ISBN 978-90-225-7921-3

ISBN 978-94-023-0777-1 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *When We Meet Again*

Oorspronkelijke uitgever: Gallery Books

Vertaling: Daniëlle Stensen

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio

Omslagbeeld: Image Source | Getty Images

Zetwerk: Text & Image, Elp

© 2016 Kristin Harmel

Nederlandstalige uitgave © 2017 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Published in agreement with the author, c/o Baror International,

Inc., Armonk, New York, U.S.A.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

Op een vrijdagochtend toen ik in bed lag, medelijden met mezelf had en me afvroeg wat ik met de rest van mijn leven zou aanvangen, ging de telefoon.

‘Je bent zeker aan het zwelgen in zelfmedelijden?’ vroeg Brian Mayer, die tot vorige week mijn chef-redactie was, zodra ik opnam.

‘Je hebt me ontslagen.’ Ik trok de dekens over mijn hoofd om zo de ochtendzon buiten te sluiten. ‘Ik heb het volste recht om te zwelgen.’

‘Emily, we wisten allebei dat het eraan zat te komen. En je bent niet ontslagen; je column is om budgettaire redenen geschrapt.’ Hij zuchtte en ik hoorde dat hij papieren verschoof. ‘En trouwens, het was maar een parttime dingetje. Je hebt zat ander freelance werk om je hoofd boven water te houden.’

‘Ja, tijdschriften en kranten wereldwijd werpen journalisten tegenwoordig het geld gewoon toe.’ Ik schreef al freelance voor tijdschriften sinds ik begin twintig was. Op dat moment ging het

goed in de tijdschriftenbranche en met freelancen kon je makkelijk je geld verdienen als je maar hard wilde werken. Maar de afgelopen tien jaar was de markt overspoeld met ontslagen schrijvers en redacteuren, en nu waren er meer journalisten dan banen.

‘Maar goed, ik heb je niet gebeld om het over de huidige toestand van de journalistiek te hebben,’ ging Brian na een ogenblik verder. ‘Ik heb je gebeld omdat ik iets voor je heb.’

Ik schopte de dekens van me af en ging rechtop zitten. ‘Een opdracht?’

‘Tuurlijk, ons budget is plotseling op miraculeuze wijze vergroot.’ Hij grinnikte. ‘Nee, ik bedoel, ik heb een pakje voor je. Het is vandaag aangekomen.’

‘Van een pr-bureau?’ Ik kreeg voortdurend allerlei post – potten pindakaas om te proeven, cd’s om te recenseren, kleding die nooit mijn maat leek te zijn – ook al was mijn carrière gebouwd op het schrijven van portretten naast mijn nu opgeheven column over relaties. Alsof ik dan ineens een geestdriftig stuk over verschillende smaken pindakaas zou schrijven. ‘Gooi het maar weg of geef het maar aan een stagiair.’

‘Nee, volgens mij is dit iets anders.’ Ik hoorde nog meer papier dat werd verschoven. ‘Het is een grote, platte kartonnen doos, een poster of zoiets. En jouw naam is er met de hand op geschreven. Zo te zien komt het niet van een pr-bureau.’

‘Wie is de afzender?’

‘Een kunstgalerie in München, Duitsland.’

‘Duitsland?’ Ik snapte er niets van; mijn column verscheen alleen in Amerikaanse kranten. Wie zou me vanuit Duitsland willen bereiken?

‘Ik stuur het wel naar je toe, goed? Ik wilde je alleen even insenen. En moet je horen, hou je taai, oké? Het komt wel goed met jou. Je hebt heel veel talent.’

‘Ja hoor,’ zei ik. Ik hing op voordat ik hem zou vertellen wat ik echt dacht, namelijk dat mensen met ‘heel veel talent’ hun baan die ze al drie jaar hadden niet kwijtraakten. Oké, ik was nooit een fulltime werknemer van de Craig Newspaper Group geweest, maar ze hadden mijn column, ‘Relating’, laten verschijnen in drieëntwintig kranten in het hele land, waardoor hij een bereik had van miljoenen mensen. Ik had relatief goed betaald gekregen, zo veel dat ik een prettig inkomen had zolang ik het elke maand aanvulde met nog een paar andere opdrachten. Ik had gedacht dat ik de instorting van de freelance markt aan het overleven was, maar blijkbaar was ik alleen maar aan het watertrappelen geweest totdat het grote zinken begon.

Het zat er natuurlijk aan te komen dat ik mijn column hoe dan ook zou kwijtraken. Er zit immers een grens aan hoe vaak een blinde andere blinden kan leiden totdat ze ontmaskerd wordt. En hoewel ik altijd heel veel werk maakte van wat ik schreef, door te citeren uit wetenschappelijke onderzoeken of door goed aangepaste vrienden en collega’s aan te halen, toch vonden sommige mensen het lachwekkend dat een eeuwig single vrouw met een disfunctionele familiegeschiedenis gezaghebbend over relaties schreef. Eerlijk gezegd had ik een geheim dossier vol e-mails en brieven van lezers die me ervan beschuldigden een verslagen, verbitterde oude vrijster te zijn. Misschien hadden ze wel gelijk. Natuurlijk kwamen er ook talloze complimenteuze brieven van lezers, die me vertelden dat ik hen door een echtscheiding heen had geholpen of hen had gestimuleerd zich te verzoenen met een familielid met wie ze geen contact meer hadden, maar ik had ondervonden dat mensen eerder schreven als ze zich aan je ergerden dan als ze blij waren. Ook gebruikten ze dan meer drieletterwoorden.

Het pakje uit Duitsland was waarschijnlijk een sarcastische

‘hoe-krijg-ik-een-man’-poster van een geïrriteerde lezer die mijn column op internet had gezien. Het zou niet de eerste, of zelfs de vijfde, zijn die ik kreeg. Maar het zou wel de eerste belediging in het Duits kunnen zijn.

Ik trok de dekens weer over mijn hoofd en probeerde opnieuw in slaap te vallen. Vandaag was de dag waarop mijn allerlaatste stuk zou verschijnen en ik hoefde niet per se wakker te zijn om getuige te zijn van de begrafenis van mijn column.

Vier uur later zat ik, ondanks al mijn voornemens, tegenover Myra, mijn beste vriendin, aan tafel in een restaurant met uitzicht op het Eolameer waar het centrum van Orlando omheen is gebouwd, terwijl ze dramatisch naar me zwaaide met de *Orlando Sentinel*.

‘Je zou trots moeten zijn,’ zei ze vol overtuiging. ‘Echt waar, Emily, je hebt veel goed werk verricht met je column en je afscheid was heel stijlvol.’

‘Ik zei toch dat ik er vandaag niet over wilde praten.’ Ik nam een slok sauvignon blanc. Als je geen baan meer had, kon je best om twee uur ’s middags een glas wijn drinken. Of twee glazen.

‘Jammer dan. We gaan het er toch over hebben, want aan je kop in het zand steken heb je helemaal niets. Ik weet zelfs bijna zeker dat die zin rechtstreeks uit een van je columns komt.’

‘Ik steek mijn kop niet in het zand.’ Ik hief mijn glas in een nep-toost. ‘Ik wijs er alleen op dat mijn hele carrière tot nu toe zinloos is geweest.’

‘Zelfmedelijden staat je niet.’ Ze gebaarde naar de ober en bestelde nog een cola light. Zij moest in tegenstelling tot mij straks wel terug naar haar werk. Ze werkte bij Easter Seals Florida in wijkprojecten, wat betekende dat ze dagelijks hulp bood aan mensen met een stoornis. ‘Gelukkig houd je al die twijfels aan jezelf buiten je columns.’

Ik haalde mijn schouders op. Ze had gelijk; op papier was ik veel beter aangepast dan in de echte wereld. Als ik toch eens mijn hele leven achter de bescherming van een beeldscherm kon doorbrengen.

‘Zoals ik net zei,’ ging ze verder toen ze haar frisdrank had gekregen, ‘die laatste column was fantastisch. En je komt echt wel weer op je pootjes terecht.’

‘Ik weet het. Maar ik ben nooit van plan geweest om op mijn zesendertigste de facto werkloos te zijn.’

‘Maar bekijk het eens zo. Je hebt geen verplichtingen, je wordt nergens door belemmerd. Geen man, geen kinderen. Je kunt letterlijk alles doen. Je hebt totale vrijheid.’

Ik glimlachte geforceerd. ‘Ja, wat een enorme mazzel heb ik toch. Eeuwig single en kinderloos. De droom van iedere vrouw.’

Myra fronste haar voorhoofd bezorgd. ‘Zo bedoelde ik het absoluut niet.’

‘Ik weet het.’ Maar toch staken de woorden, vooral omdat Myra wist dat het niet helemaal waar was. Ik had wel een kind, maar ik had een half leven geleden afstand van haar gedaan. Nu ze net achttien was geworden, zelf ook volwassen was, drong tot me door hoe zinloos mijn eigen leven was. Wat had ik gedaan met al die veronderstelde vrijheid die ik had gekregen door afstand te doen van mijn baby? Helemaal niets, terwijl mijn kind inmiddels onder iemand anders’ dak was uitgegroeid tot een vrouw.

De uitdrukking op Myra’s gezicht veranderde, en ik zag dat ze nu ook aan Catherine dacht. Zo had ik mijn dochter genoemd voordat ze door een verpleegster was weggegrist. Ik had haar vier jaar geleden in vertrouwen genomen en het was fijn geweest om mezelf eindelijk van die last te bevrijden. Ik had het verhaal van mijn dochters bestaan ergens in een geheim plekje in mijn hart

bewaard, op een plaats waar ik die stukken uit mijn leven opsloeg die ik me wilde herinneren maar tegelijkertijd wilde vergeten.

‘Ik wilde niet zeggen dat je geen kind hebt,’ zei Myra zachtjes. ‘Ik was er even niet bij met mijn gedachten.’

Ik schudde mijn hoofd en probeerde uit te stralen dat ik niet van streek was. ‘Het maakt niet uit. Ik bedoel, hé, je hebt gelijk. Ik heb afstand van haar gedaan, toch? Ze is nu het kind van iemand anders, niet van mij.’

Maar ook al had ik Catherine niet meer gezien sinds de dag waarop ze geboren werd – en ook al wist ik dat haar nieuwe ouders haar ongetwijfeld een andere naam hadden gegeven – toch was ze op de een of andere wezenlijke manier, op celniveau, van mij. Ik zou altijd van haar houden; ik zou me altijd van alles over haar afvragen; ik zou altijd bang zijn dat ik haar door haar weg te geven had beschadigd in plaats van dat ik haar had geholpen. Ze zat in mijn bloed, mijn botten, en zelfs zo veel jaren later was ze bijna altijd mijn eerste gedachte als ik ’s ochtends wakker werd. Ik had vragen gepost op een beschamend aantal adoptie-sites en chatrooms in de hoop haar op een dag te vinden, alleen maar om te weten hoe het met haar ging. Maar ze was nog niet opgedoken.

‘Maar meende je wat je hier zei?’ vroeg Myra. Ze zwaaide weer met mijn column. ‘Over vergeving?’

Ik knipperde, trok mezelf weg van de rand van de steile rots der zelfmedelijden. ‘Ik meen altijd wat ik schrijf.’ Het was een handig antwoord, niet echt onwaar, maar ook niet de hele waarheid. Mijn afscheidscolumn ging over doorgaan en dingen achter je laten, en ik had geschreven dat als je dat op een gezonde manier wilde doen, je wrok uit het verleden moest loslaten. Wrok belemmert je als je relaties wilt opbouwen of repareren, had ik gezegd. Alleen was het vaak makkelijker gezegd dan gedaan, loslaten.

‘Misschien is het dan wel tijd om je eigen raad ter harte te nemen en jezelf te vergeven,’ zei Myra. ‘Misschien heb je wel het idee dat je vastzit omdat je je nog steeds schuldig voelt dat je afstand hebt gedaan van je dochter.’

‘Nee, hoor.’ Mijn antwoord kwam onmiddellijk, en ik snapte heel goed dat Myra, doordat ik geen oogcontact met haar maakte, precies wist hoe waar mijn woorden waren.

‘Emily.’ Myra zuchtte en schudde haar hoofd. ‘Moet je horen, hier hebben we het al over gehad. Je hebt destijds de beste beslissing genomen. Het was niet egoïstisch; het was juist altruïstisch. Je was op je achttiende niet in staat voor een kind te zorgen, vooral niet omdat je moeder net was overleden. Je hebt ervoor gekozen haar een beter leven te geven.’

Ik keek naar mijn wijnglas, dat op de een of andere manier leeg was. ‘Ik weet het.’ En ik wist het ook wel. Ik had de beslissing op de juiste gronden genomen. Maar dat nam niet weg dat ik er voortdurend aan twijfelde. En trouwens, het verhaal behelsde meer dan wat ik Myra had verteld. Niemand ter wereld – behalve mijn oma Margaret, die eerder dit jaar was overleden – wist de hele waarheid. ‘Achteraf gezien blijkt dat het schrijven van een column over relaties misschien niet de beste keus was voor iemand die haar kop in het zand wil steken,’ zei ik toen ik opkeek en zag dat Myra me nog steeds veelbetekenend aanstaarde.

Ze glimlachte. ‘Of misschien was het wel het beste wat je kon doen, omdat je hierdoor gedwongen werd een paar van je eigen demonen onder ogen te zien. Maar nu begint het moeilijke werk.’

‘Het moeilijke werk?’

Ze lachte en keek naar de column. ‘Ik ga de zeer verstandige Emily Emerson citeren, dus houd je vast: “Misschien ben je in het verleden onrechtvaardig behandeld, maar als je geen manier vindt om je wrok los te laten, dan ben je er zelf verantwoordelijk voor

dat je jezelf neerhaalt. Dus zoek een manier om mensen te vergeven, ook al is het moeilijk.” Ze zweeg en glimlachte naar me. ‘Dus vraag ik het nog een keer. Meende je wat je hier zei?’

Ik keek naar mijn schoot en knikte.

‘Goed. Wie A zegt, moet ook B zeggen. Ga het jezelf maar vergeven.’

‘Aye-aye, kapitein,’ zei ik zwakjes terwijl ik naar de ober gebaarde dat ik nog een glas wijn wilde. ‘Ik ga het gelijk doen.’

Maar eerlijk gezegd had ik geen idee waar ik moest beginnen.

Twee dagen later ging de bel terwijl ik net het portret van een plaatselijke triatleet voor het tijdschrift *Runner’s World* aan het afronden was. Dat blad was een van mijn semi-vaste klanten, en ik hield vooral van opdrachten zoals deze, waarin het onderwerp van het stuk iets goeds deed voor de wereld. In dit geval had de vrouw over wie ik schreef drie keer borstkanker gehad; ze liep hard om bekendheid aan borstkanker te geven en ik had genoten toen ik haar vorige week interviewde tijdens een lunch in Winter Park, een buitenwijk van Orlando.

‘Ik kom eraan!’ riep ik, maar toen ik bij de deur was, reed de FedEx-vrachtwagen net weg en lag er een platte kartonnen doos op mijn veranda. Het duurde even voordat ik me herinnerde dat Brian had beloofd het pakje uit Duitsland door te sturen. Ik pakte het op en nam het mee naar binnen, er nog steeds van overtuigd dat het een grapje van een onaardige lezer was. Mijn nieuwsgierigheid won het toch, dus trok ik het plakband eraf en schudde de inhoud eruit.

Voordat ik al het verpakkingsmateriaal eraf had, wist ik al dat het geen poster was. Het papier was dik en gepreegd, en toen ik het dunne velletje perkamentpapier ervanaf haalde, viel er een kleine, verzegelde envelop uit. Ik pakte hem op van de vloer en

zette wat een klein schilderij bleek te zijn op mijn keukentafel tegen de muur.

En toen staarde ik alleen maar, als verstijfd.

Het was een aquarel met een rijke textuur van een vrouw, die midden in iets stond wat op een maisveld leek, met haar gezicht goed zichtbaar terwijl ze in de verte keek. Ze droeg een rode jurk, gerafeld aan de randen en met een scheur in de rechtermouw, en haar gezichtsuitdrukking was vastberaden en weemoedig tegelijk. Op de achtergrond was de lucht opvallend dieppaars. ‘Wat...?’ mompelde ik terwijl ik met mijn vingers langs de contouren van het gezicht van de vrouw streek.

Ze leek precies op een jongere versie van mijn oma Margaret. Ik had pas twee maanden geleden over haar dood geschreven in mijn ‘Relating’-column, en op de oude familiefoto die bij dat stuk had gestaan – een kiekje van mijn oma die de hand van mijn vader als kleine jongen vasthield – was ze niet meer dan een paar jaar ouder dan de vrouw op het schilderij voor me.

Ik voelde me vreemd ademloos en van slag, en ik pakte de envelop die bij het schilderij had gezeten, ritste hem langs de naad open en haalde het kaartje dat erin zat tevoorschijn.

Ik heb je column gelezen, en je hebt het mis, stond er in elegant schuinschrift. Je opa is altijd van haar blijven houden. Margaret was de liefde van zijn leven.

Het kaartje was niet ondertekend en uit het zware, duur uitziende karton kon ik niets afleiden. Er was geen aanwijzing wie het had geschreven, hoewel het duidelijk iemand was die me wilde laten geloven dat hij of zij mijn opa kende. Maar dat kon helemaal niet. De man was verdwenen voordat mijn vader geboren was. Oma Margaret had steeds als ik naar hem vroeg gezwegen, maar ik wist dat hij haar had verlaten, net zoals mijn vader mijn moeder en mij had verlaten.